

Protocol kindermishandeling De Wegwijzer Schuinesloot

www.protocolkindermishandeling.nl

De wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, stelt organisaties en individuele beroepsbeoefenaars verplicht om te gaan werken met een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode is een praktisch stappenplan, waarin in vijf stappen beschreven wordt hoe te handelen wanneer huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gesignaleerd. Uit onderzoek blijkt dat een professional die werkt met een meldcode drie keer zo vaak ingrijpt als een collega die geen meldcode gebruikt.

De wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt/is verplicht voor de volgende sectoren: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

De meldcode is van kracht vanaf 1 juni 2013.

Definitie kindermishandeling:

Het doen en laten van ouders, of anderen in soortgelijke positie t.o.v. een kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en het welzijn van het kind (-9 maanden tot 19 jaar). (Baartman 2010).

Vormen van kindermishandeling:

- geweld
- verwaarlozing, ook educatieve verwaarlozing
- seksueel misbruik
- exploitatie
- schending van recht op zelfbeschikking, b.v. uithuwelijken, vrouwelijke genitale verminking.
- münchhausen by proxy

CNBS “de Wegwijzer” werkt met de meldcode zoals beschreven in het Protocol kindermishandeling 2010, www.protocolkindermishandeling.nl In dit protocol staat omschreven hoe te handelen bij (vermoeden van) kindermishandeling. De aandachtsfunctionarissen zijn Lidy Wolterink en henrike Veninga

Belangrijk: Ga altijd uit van eigen deskundigheid. Als beroepskrachten hebben we kennis van de ontwikkeling van kinderen en wij zijn bij uitstek degenen die afwijkend gedrag kunnen signaleren. Vertrouw op kennis, ervaring en intuïtie en bespreek zorgen met collega's/aandachtsfunctionaris.

Stappenplan: volgorde kan variëren.

1. **Breng de signalen in kaart.**
2. **Vraag advies aan een deskundig collega, aandachtsfunctionaris of BJZ/AMK/SHG***
3. **Praat met de cliënt, ouder(s) en/of kind.**
4. **Weeg aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld.**
5. **Beslis: zelf hulp organiseren of melding doen bij BJZ/AMK/SHG.**

*Bureau Jeugdzorg, Advies- Meldpunt Kindermishandeling, Signalering Huiselijk Geweld.

Stap 1: Breng signalen in kaart.

Benoem wat je waarneemt met je zintuigen. Beschrijf dit in concrete, feitelijke termen. Maak gebruik van de LIRIK (Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling), deze lijst is te downloaden op de site en poptekeningen (downloaden site). Is het acuut onveilig neem dan direct contact op met de politie. Is dit niet het geval naar stap 2.

Stap 2: Vraag advies.

Overleg met een deskundige collega/aandachtsfunctionaris en/of vraag advies bij BJZ/AMK/SHG. Leg schriftelijk vast wat je hebt gedaan. Beschrijf dit in concrete, feitelijke termen. Hiervoor gebruik maken van het formulier ‘intern overleg bij signalen kindermishandeling’, te downloaden van de site.

Stap 3: Praat met ouder(s) en/of kind.

Veiligheid waarborgen!

Bij het gesprek denken aan het volgende: Het doel is delen van de zorg. Je beschrijft de feiten en waarnemingen. Je nodigt de ouders uit tot reageren. Let goed op de reacties, interpreteer daarna. Vat het gesprek samen. Is de boodschap aangekomen? Leg schriftelijk vast wat er is besproken. Laat ouder(s)/kind het verslag lezen en zo nodig ondertekenen.

Stap 4: Weeg aard, ernst van en risico.

Weeg aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld. Doe dit op basis van informatie uit signalen, advies en gesprek met ouder(s) en/of kind.

Stap 5: Beslis: zelf hulp organiseren of een melding doen bij BJZ/AMK en/of SHG.

Beoordeel op basis van eigen competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen. Als we zelf de hulp organiseren letten we op het volgende: De hulp organiseren en bieden die nodig is en de effecten volgen. Alsnog melding doen bij nieuwe of blijvende signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Doen we toch melding bij BJZ/AMK/SHG dan wordt dit eerst besproken met ouder(s) en/of kind. Daarna melden we onze **vermoedens** (we doen niet aan waarheidsvinding) bij BJZ/AMK/SHG. We moeten opletten dat we eigen informatie en informatie van derden onderscheiden. Afspraken maken met BJZ/AMK/SHG over onze eigen inzet na melding. Voor melding maken we gebruik van het 'standaard meldingsformulier BJZ/AMK', te downloaden van de site.

Om goed te kunnen werken met dit protocol, is het van belang dat ieders verantwoordelijkheden in de organisatie duidelijk zijn. Onderstaand overzicht is bedoeld als raamwerk en als aanbeveling. We kunnen hierin wijzigingen aanbrengen.

Verantwoordelijkheden directie en bestuur

- Opnemen van het Protocol kindermishandeling in het kwaliteitsbeleid van de organisatie (zie ook de Checklist Implementatie meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling).
- Informeren van ouders, cliënten en medewerkers over dit beleid.
- Invoeren van de noodzakelijke randvoorwaarden om volgens het protocol te werken:
 - zorgen dat alle medewerkers kennis hebben van inhoud en doel van het protocol;
 - het protocol als terugkerend thema op agenda vergadering of overleg plaatsen;
 - benoemen van één of meerdere aandachtsfunctionarissen kindermishandeling;
 - steunen van alle beroepskrachten in hun handelen volgens het protocol;
 - zorgen dat er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen uit het protocol;
 - regelmatig deskundigheidsbevordering aanbieden in het signaleren van kindermishandeling en werken met het protocol, zodat beroepskrachten kennis en vaardigheden op peil brengen en houden;
 - zorgen dat het protocol aansluit op de werkprocessen in de organisatie;
 - het protocol regelmatig evalueren en waar nodig actie ondernemen om de toepassing ervan te verbeteren;
 - afspraken maken over wat te doen als beroepskrachten door cliënten in of buiten rechte worden aangesproken op de manier waarop zij het protocol toepassen.
- Eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van het protocol.
- Kennis hebben van aangiftebeleid bij politie en doen van aangifte.
- Onderhouden van mediacontacten.

- Onderhouden van juridische contacten.

Verantwoordelijkheden beroepskracht en aandachtsfunctionaris kindermishandeling

- Kennis nemen van de inhoud van dit protocol en handelen volgens bijbehorend stappenplan.
- In staat zijn signalen die (kunnen) wijzen op kindermishandeling te duiden.
- Waken voor de veiligheid van het kind bij het nemen van beslissingen.
- Onderhouden van eigen kennis en ervaring in het signaleren en handelen bij (vermoedelijke) kindermishandeling.
- Indien nodig overleggen wie contact opneemt met organisaties die betrokken zijn bij het kind.
- Indien nodig overleggen wie contact opneemt met BJZ/AMK, SHG of de politie.
- Indien nodig overleggen wie verwijst naar professionele hulp of professionele hulp in gang zet.
De contacten met externe organisaties zullen in de meeste gevallen door de aandachtsfunctionaris onderhouden worden
- Toezien op zorgvuldig omgaan met de privacy van het betreffende gezin, waarbij rekening wordt gehouden met het privacyreglement van de instelling.
- Waarborgen continuïteit van bijvoorbeeld onderwijs, zorg, kinderopvang.
- Het bestuur onverwijld in kennis stellen bij (vermoedens van) kindermishandeling door een van de medewerkers/groepsleerkrachten van school.
- Jaarlijks evalueren en bijstellen van de eigen werkinstructie.

Verantwoordelijkheden aandachtsfunctionaris kindermishandeling

- Actualiseren van informatie over kindermishandeling (en het protocol) en dit onderwerp regelmatig onder de aandacht brengen in de organisatie.
- Overleg plegen met de beroepskracht die zorgen heeft over een kind of ouder en denkt aan kindermishandeling.
- Indien nodig andere beroepskrachten van school bij het overleg betrekken.
- Afspraken maken, taakverdeling en tijdsplan vaststellen (wie doet wat wanneer).
- Zorg dragen voor duidelijke afspraken over overdracht van gegevens en terugkoppeling.
- Verslaglegging.
- Informeren van de leidinggevende.
- Periodiek (minstens eenmaal per jaar) evalueren van het protocol op werkzaamheid, zorgvuldigheid, volledigheid en zo nodig bijstellen van de eigen werkinstructie.
- Jaarlijks terugkoppelen van instellingsoverstijgende aandachtspunten aan de vertegenwoordiger van de eigen instelling die deelneemt aan de werkgroep of klankbordgroep of aan de redacteur AMK.

Verantwoordelijkheden beroepskracht

- Overleg plegen met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling bij signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling.
- Uitvoeren van afspraken die zijn voortgekomen uit het overleg met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, zoals observeren, een gesprek met de ouders, of contact opnemen met externe organisaties.
- Bespreken van de resultaten van deze stappen met de aandachtsfunctionaris.
- Schriftelijk vastleggen van alle aanwijzingen waaruit kan worden afgeleid dat een kind (mogelijk) wordt mishandeld.

Op de site kun je kennis nemen van het volledige protocol kindermishandeling; signalen van kindermishandeling worden beschreven en ook de aanpak van b.v. een oudergesprek. Alle formulieren zijn daar te vinden en te downloaden.

De meldcode zal jaarlijks in mei op de agenda staan voor evaluatie en eventuele bijstelling. Als risicotaxatie-instrument gebruiken we de LIRIK vragenlijst. (LIRIK= Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling).

In de schoolgids en op de website wordt vermeld dat we werken volgens de meldcode. Ouders worden hier ook op de hoogte gesteld dat zij bezwaar kunnen maken bij een melding en ook gehoord worden.

Schooljaar 2013-2014 zal er een (meerjaren) scholingsbeleidsplan worden opgesteld op het gebied van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.